

קובץ

האור לחיים

שנה
שישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת שופטים תשפ"ג

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
20:45	19:55	* 19:05	ת"א
20:42	19:53	19:03	חיפה
20:45	19:55	19:05	ב"ש
20:43	19:53	19:03	

* לנוהגים 40 דק': 18:45

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:
orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת שופטים תשפ"ג

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריו" - חומש דברים

1 דין אמת

פניני אור החיים הקדוש:

4 מינוי המלך

פרשה למעשה:

6 רודף צדקה וחסד ימצא חיים

8 אפילו על שמאל שהוא ימין

9 אינו נכשל

11 מדוע העלה שאול את שמואל באוב

12 רומח כנגד האויבים

13 ממך אליך אברח

15 לומדי התורה - 'גלגלי' העגלה

17 הקנאה התאוה והכבוד

21 אם אין אני לי מי לי

22 כיצד להתגבר על היצר הרע

דין אמת

וְלֹא תִקַּח שֶׁחָד (דברים טז, יט). אך לא רק לשוחד בין בעלי דין רומז

הכתוב -

כתב הרמב"ם בספר המצוות (מצוה

רעד): "שהזהיר הדיין שלא לקחת רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל היה כבר

שוחד מבעלי

הריב, ואפילו

לדון אמת".

מיד קם הרב מנשא

הלכה פסוקה

הדיינות, הייך אליהם,

היא, ואין עליה

עוררין, שאין

חיבתם ואמר: "רבי

לקחת שוחד

מכל

יוזל, מה שלומך? מה

סיבה

שהיא. לקיחת

מצב עסקיך? ... רבי

שוחד אסורה גם

במקרה שהצד

געצל, איך המושפחה?

הנותן הוא הצד

לשחק ומבטלים

האם הצליחה עסקה

הצודק!

את זמנם, ואתה

פלונית שעסקת בה?"

כמו כן, אין לקחת

יושב כל הזמן ועוסק

שוחד גם במקרה

בתורה... מהו סודך?

של דין פשוט,

ענה: יצר הרע נכנס באדם מיד כאשר

כשהדברים נראים ברורים ביותר ולא

הוא נולד, כמו שנאמר "לפתח חטאת

נראה שיש לשוחד משמעות - כי

רובץ" (בראשית ד, ט), ואילו היצר הטוב

השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי

נכנס אליו רק בגיל שלוש-עשרה.

צדיקים!

פועל בדרך הזו? מי מסוגל להתנתק מן השוחד של היצר הרע, ולפנות לעסוק בתורה ובעבודת ה' פתיים אנחנו, נמשכים לשוחד של היצר הרע ומגיעים לעוד ביטול של שעת לימוד או מצווה...

הבה נזכור את הדברים ונתחזק בכך למעשה!

המצוה הבאה שאותה מונה הרמב"ם מיד לאחר מכן, נוגעת גם היא לדיין: "הזהיר הדיין שלא לכבד אחד מבעלי דיניו בעניין הדין. ואפילו היה גדול ונכבד ונשוא פנים לא יסביר לו פנים הדיין כשיבוא לפניו עם בעל דינו ולא ישאל בענייניו וסיפוריו. אמר יתעלה (ויקרא יט, טו) 'ולא תהדר פני גדול'."

גם אם אחד מבעלי הדין הוא גביר

כאשר בא אלי היצר הרע ומורה לי להתבטל או לצאת לשחק, אני אומר לו: הסתלק מפה! אין שומעים דברי בעלי דין שלא בפני בעל דינו! איני יכול לשמוע אותך כל עוד לא הגיע אלי היצר הטוב, בעל דינך! וכשבא לתת לי שוחד על מנת לעבור עבירה, הנני אומר לו: מקרא מפורש הוא "ולא תקח שוחד", ומגרשו מלפניי.

כמדומני, שמרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל נהג באופן דומה, אחרת לא שייך להבין כיצד בהיותו ילד בן תשע, כשכל בני גילו יוצאים לשחק, הוא היה יושב וכותב חידושי תורה בסדר מופתי כזה, שכל רואי מחברותיו היו משתוממים.

הנה שמענו את הדברים הללו וגם ראינו כיצד ניתן לגדול, אך מי באמת

ובמצב העסקים. יתירה מזאת, הוא גם לא פנה אליהם בכינוי מכבד, אלא קרא לכל אחד בשמו הפרטי.

שניהם לא הבינו מה יום מיומיים.

"כן, געצל" - אמר הרב - "מה אתה טוען?"

"ומה טוען אתה, יוזל?" - המשך בפנותו לשני.

השתוממו. מעולם לא קרא להם כך! אף פעם לא אירע שלא התעניין בשלומם ולא חייד אליהם! אך מה בידם לעשות?

בלית ברירה שטחו את טענותיהם והמתינו להכרעתו. עיין הרב בדברים, ולבסוף קבע: "יוזל הצודק בדין". שמעו ועמדו ללכת. קרא להם הרב ושאלם: "האם מקבלים אתם עליכם את הדין?"

"ודאי" - השיבו ביחד - "נעשה כל מה שיאמר לנו הרב".

מיד קם הרב מכסא הדיינות, חייד אליהם, חיבקם ואמר: "רבי יוזל, מה שלומך? מה מצב עסקיך?... רבי

גדול ואפילו הוא גדול בתורה או נשיא קהילה נכבד - בשעה שהוא בא לדין יהיה בעיני הדיין כרשע ולא יהדר פניו. אסור לדיין גם להתעניין בשלום אחיו, לדוגמא, שכן בינתיים עומד בעל הדין השני נבוך, בהרגישו שקיימת קרבה וידידות בין הדיין לבין בעל דינו, ומיד חש שאין לו סיכוי וטיעונו מסתתמים. גם במקרה שמדובר בבן של אדמו"ר גדול וקדוש על הדיין להתעלם מן הייחוס ומהיכרותו עם אביו. בשעת הדין אין מסתכלים על שום פרט חיצוני.

מעשה היה בשני נשיאי קהילה גדולה, שהיו בעלי ממון והחזיקו בכספים את כל בני הקהילה. רגילים היו לכך שהרב מתייחס אליהם תמיד בכבוד גדול, מכנה אותם בשמות נכבדים ומתעניין בשלומם. באחד הימים היה ביניהם דין ודברים לגבי עסקת מכירה שעשו, ובאו לדין תורה לפני הרב.

רק נכנסו אליו, ומיד הבחינו בסבר פניו שהיה שונה מתמיד. הוא היה רציני, לא חייד ולא התעניין בשלומם

אבל לאחר שקיבלו עליהם את הדין הריהם כצדיקים, שכן בשעת הדין אסור להדר אפילו פני אדם גדול.

נזכור, כי גם בורא עולם עצמו מקיים את הדברים הללו... בשעת הדין, כשמלכו של עולם יושב ודן, אין הוא מהדר פני אנשים גדולים, ולפיכך יש להיזהר ולהתעורר מאוד ולשוב אליו באמת ובתמים.

געצל, איך המשפחה? האם הצליחה עסקה פלונית שעסקת בה?"

כעת התבלבלו לגמרי, ושאלו: "מה קרה פה? לפני כמה דקות לא היינו אלא געצל ויוזל... איך הפכנו ברגע אחד לידידי הרב ולנכבדים בעיניו?"
ענה להם: "ההלכה היא שבשעת הדין יהיו הנידונים בעיני הדיין כרשעים,

פניני אור החיים הקדוש

מינוי המלך

שמצות ה' היא להמליך עליהם מלך" וגו'.

מדיוק לשון הפסוק - אומר ה"אור החיים" הקדוש - עולה סתירה בין הרישא לסיפא, שכן "מאומרו כי תבוא... ואמרת", משמע כי לא מצות ה' עליהם להמליך מלך, אלא אם יאמרו הרשות בידם. וממה שגמר

פי תבא אל הארץ... ואמרת אשימה עלי מלך... שום תשים עליה מלך (דברים יז-טו).

שואל ה"אור החיים" הקדוש:

"מאומרו כי תבא וגו' ואמרת משמע כי לא מצות ה' עליהם למלוך מלך אלא אם יאמרו הרשות בידם, וממה שגמר אומר שום תשים שיעור הלשון מוכיח

מלכי ישראל הכשרים, וצא ולמד מדוד המלך וכו', ודבר זה הוא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם".

שאלו פעם את מנהיג רוסיה, ולדימיר פוטין מה היה עושה אם היו יורים טילים על מדינתו, והשיב כי כעבור זמן קצר ביותר לא היה כבר עם מי לדבר. הם כבר לא היו קיימים בעולם!...

כך מדבר מלך ממלכי אומות העולם: בהתרברבות, מתוך חוש התנשאות, ללא בטחון כבורא עולם.

הקב"ה אינו חפץ במלך ככל הגויים, "אלא המשימות שתשים הוא על זה הדרך 'אשר יבחר ה' אלקיך בו' - לזה אני מסכים. 'מקרב אחיך' - ירא שמים בתכלית, שם מבטחו בה' ולא בזרועו".

אומר 'שום תשים', שיעור הלשון מוכיח שמצות ה' היא להמליך עליהם מלך".

ותירץ: "ונראה שכוונת הכתובים היא על זה הדרך, לפי שיש במינוי המלך ב' גדרים: א. שיהיה המבטח בו להנהיג המלחמות בעוצם חכמתו ולצאת גגיבור ביום קרב כסדר מלכי האומות, וזה הוא דבר שנאווי בעיני ה', כי סדר מלכי האומות לא ילכו בהם אחרי כשרון המעשה אלא אחרי תועליות החושיות, הגם שלא ימצא בו דבר טוב מהמושכל. גם ישימו בו כסלם ותקוותם ומן ה' יסור לבבם.

"וגדר ב' הוא לכבוד ולתפארת ישראל, וכדי שה' יעשה בזכותו כדרך שהיה ה' מושיע ישראל ביד השופטים וביד

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

רודף צדקה וחסד ימצא חיים

צֶדֶק צֶדֶק תְּרַדֶּף (דברים טו, כ).

צדקה ועשיית חסד, נכללים גם הם בגדר עשיית צדק.

ראיתי סיפור מאוד מיוחד על יהודי תלמיד חכם בשם רבי אריה לייב הורוביץ.

כשהיה הרב כבן שמונים ושתיים, עבר אירוע מוחי ונעשה משותק. במשך תקופה ארוכה היה מאושפז בבית חולים, והיה מרותק למיטה מבלי יכולת לעשות דבר. בנו שהה לידו ימים ולילות, לסעוד אותו ולהשגיח עליו.

בוקר אחד ראה הבן את אביו מתאמץ להתרומם מעל מיטתו.

שאל אותו הבן: "מה קרה, אבא? מה אתה צריך?"

אמר לו: "אני רוצה לקום".

הבן התפלא מאוד. לקום?? אביו שוכב משותק לגמרי כבר זמן רב, ופתאום הוא מנסה לקום??

ניסה הבן להרגיעו, שישכב בשלווה, אבל האב המשיך להתאמץ, ופתאום

ראה הבן, שאביו מצליח להתיישב על המיטה!

הוא לא האמין למראה עיניו. כל שרירי הגב משותקים, ופתאום הוא מתיישב!?

רגע אחר כך, האבא נעמד!

התרגשות גדולה מילאה את ליבו של הבן, אבל הוא מיהר לתפוס את אביו: "אבא, תיזהר שלא תיפול!"

"אל דאגה, בני", הרגיעו האבא. "הכל בסדר, אני לא אפול. אני הולך ליטול ידיים, ותביא לי, בבקשה, את התפילין שלי, כי רצוני להתפלל".

הבן השתומם מאוד. "אבא, מה קורה פה?"

אמר האב: "תשמע, בני, מעשה נפלא שאירע עימי. הלילה באו אלי בחלום שני בני זוג ושאלו אותי: 'אתה זוכר אותנו?' זכרתי אותם. לפני הרבה שנים, כשהתגוררתי עדיין באירופה, יצאתי בליל פסח מבית הכנסת, וראיתי התקהלות. שני בני הזוג עמדו שם, במרכז, לבושים בלויי סחבות, וריח נוראי נדף מהם. אי אפשר היה

את הבגדים שלהם הוצאתי לחצר. אירחנו אותם במאור פנים ובכבוד גדול בליל הסדר, והם נשארו אצלנו גם לסעודת היום וליום טוב השני, ורק אחרי יומיים עזבו את ביתנו.

שני בני הזוג הללו הגיעו אלי הלילה בחלום ואמרו: 'דע לך, כבר נגזרה עליך הגזרה להיפטר מן העולם, אבל בזכות החסד הגדול שעשית איתנו, הקציבו לך מן השמיים עוד שנתיים של חיים, ואתה תקום ותבריא מחוליך'.

בזכות מצות הכנסת אורחים שעשה רבי לייב במסירות גדולה, זכה ששב לאיתנו, ונוספו עוד שנתיים לחייו.

כאשר אדם עושה מעשה צדקה, נוספות לו זכויות גדולות ועצומות, ואין ערוך לשכרו בעולם הזה ובעולם הבא.

אפילו לעמוד על ידם. הם התחננו בפני האנשים שמישהו ייקחם לביתו ויארח אותם בליל הסדר, אבל אף אחד מכל האנשים שהיו שם לא היה מסוגל להכניסם לביתו במצבם הנורא.

עמדתי נבוך. קשה היה לי להביאם אל ביתי. כל בני המשפחה יושבים ומצפים לי ליד שולחן הסדר הערוך בפאר והדר, לבושים בגדי חג מהודרים, ופתאום אבוא ואכניס אנשים זרים שבגדיהם מלוכלכים וריחם הרע נודף למרחוק...

החלטתי לעשות את המעשה, שהוא כמעט גובל במסירות נפש.

הכנסתי אל ביתי. נתתי להם בגדים שלי ושל אשתי, ואמרתי להם ללבוש אותם במקום הבגדים הישנים שלהם.

סליחות בישיבת "אור החיים"
מעמד בלתי נשכח!

סליחות בשידור חי

כל לילה

החל

מהשעה

24:00

02-6400000 << שלוחה 9

077-270-5-270 << שלוחה 1

orhachaim.co.il

"מוסדות אור החיים"

אפילו על שמאל שהוא ימין

צריכים להיות קשורים במקום הקרוב יותר ללב הנמצא קרוב יותר ליד שמאל.

אולם, יהודי שהוא איטר יד, ועושה את כל ענייניו ביד שמאל וגם כותב בידו השמאלית - צריך להניח תפילין ביד הכהה שלו, שהיא יד ימין.

יאמר אותו יהודי: רצוני להניח כמו כולם ביד שמאל. למה אני שונה מכולם?

על כך הורונו רבותינו: "אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין", עליך לקבל את דברי החכמים.

דברי חכמים מאירים את האדם ובלעדיהם הריהו כמתהלך חס ושלום בחשכה. חכמי התורה הם אלו שנותנים את הטון ומכוונים להבין כל מילה ומילה של התורה הקדושה, הם מורי הדרך לכל יהודי באשר הוא.

לא תסור מן הדבר אשר יצידו לך ימין ושמאל (דברים י, יא).

על המילים "לא תסור... ימין ושמאל" פירש רש"י בשם רבותינו: "אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין" (רש"י שם).

מה כוונת הדברים?

התורה אמרה במצות תפילין "וְקָשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ" (דברים ו, ח), אך לא פירטה באיזו יד צריך לקשור את התפילין. לכאורה היה מקום לומר שיש להניח תפילין על יד ימין, שהיא היד בה צריך לעשות כל דבר והיא קודמת לשמאל - ימין ה' רוממה, ימין ה' עושה חיל.

באו רבותינו (מנחות לו ע"א) ודרשו: "וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְךָ" (שמות יג, טז) - על היד הכהה, כלומר היד השמאלית. זאת ועוד, נאמר "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, עַל לְבָבְךָ" (דברים ו, ו), מכאן שהתפילין

אינו נכשל

הוסיף בקשה משונה: "תישאר כאן עוד יום נוסף".

זמנו של איש העסקים מחושב, לוח הזמנים שלו עמוס, היה עליו להשלים עניינים שנדחו בשל שהותו בישראל. הוא אמר לרב: "אני בדרך לנמל התעופה..."

אך הרב חזר על דבריו: "סע מחר, לא היום".

איש העסקים שמע לדברי הרב. ביטל מיד את הטיסה המתוכננת ודחה אותה למחרת. הוא הודיע לאנשי העסקים שעמם קבע את סדרת הפגישות, כי בשל אילוצים הוא נאלץ לדחות את הפגישות ביום אחד.

למחרת, בעודו עושה את ההכנות האחרונות לנסוע לנמל התעופה ולעלות על המטוס בחזרה לארצות הברית, רעש העולם: קבוצה של טרוריסטים מוסלמים מארגון "אל קאעידה" חטפו כמה מטוסי נוסעים בארצות הברית והטיסו אותם אל תוך שני מגדלי התאומים. שני מגדלי

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל (דברים י"א).

התורה מצוה לשמוע לדברי חכמים ולא לסור מדבריהם ימין ושמאל.

על הפסוק (דברים לב, ז) "שאל אביך ויגדך וינאמרו לך" דרשו חז"ל (שמות רבה ג, ח): "שכל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל".

היה איש עסקים יהודי אמריקאי שעסק בנדל"ן והיה לו משרד גדול במגדלי התאומים במנהטן. מדי שנה, בחודש אלול, היה נוהג ליטול פסק זמן מכל עסקיו ולהגיע לישראל לכמה ימים כדי להשתתף באמירת סליחות בירושלים.

בחודש אלול תשס"א הוא הגיע לישראל כמנהגו מדי שנה. הוא שהה בירושלים כמה ימים ובסופם התכוון לשוב לארצות הברית. לפני חזרתו לארצות הברית סר למעונו של זקן המקובלים רבי יצחק כדורי זצ"ל, להתברך לקראת השנה החדשה שבפתח. הרב הרעיף עליו ברכות, אך

תישאר, אני צריך אותך"...

הרב שטרית הודיע למרן כי כבר רכש כרטיסי טיסה. אך מרן בשלו: "תישאר, אני צריך את עזרתך".

הרב שטרית סיפר לבניו של מרן אודות העניין, והם דיברו על כך עם מרן. אמר מרן: "אם הוא צריך לנסוע - אני לא עוצר בעדו, שייסע לשלום".

הרב שטרית טס כמתוכנן. באותו יום התרחש "אסון התאומים". היה חשש שהטרוריסטים המוסלמים יחטפו מטוסים נוספים בארצות הברית, וכל מערכת התעופה האמריקאית הושבתה. כל תוכניותיו של הרב שטרית שובשו ונגרמה לו עוגמת נפש גדולה.

הענק קרסו, ולמעלה מאלפיים וחמש מאות איש ששהו בהם באותה עת נספו.

איש העסקים היהודי שהתעכב עוד יום אחד בישראל על פי הוראת הרב - ניצל ממוות. יחד עמו ניצלו גם אנשי העסקים, כולם יהודים חרדים, שהיו אמורים להיפגש עימו באותו יום במשרדו שבמגדלי התאומים.

מעשה דומה היה עם מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל. רבי אליהו שטרית שליט"א, שהיה לומד עם הרב ומקליד את ספריו, הוצרך לנסוע לחו"ל. הוא הודיע על כך למרן, שבירכו בברכת נסיעה טובה ובהצלחה. אך זמן קצר לפני הטיסה אמר לו מרן: "רבי אליהו,

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מדוע העלה שאול את שמואל באוב

יש אנשים שמנגנים בחליל לנחש והוא מזדקר לפניהם. אין בזה חשש של "חובר חבר", זהו סתם מעשה להטוטנות עם נחש מאולף.

התורה גם אוסרת לשאול באוב - על ידי העלאת נשמת הנפטר ותקשור איתו ['סיאנס' בלע"ז].

ואם תקשה, איך שאול המלך שאל את בעלת האוב האם לצאת למלחמה עם הפלשתים? התשובה היא: היתה זו שעת סכנה לישראל. תחילה הוא שאל באורים ותומים, אך כיון שהרג את כהני נוב, הקב"ה לא ענה לו באורים ותומים. בלית ברירה הלך ושאל את בעלת האוב, בבחינת "יעת לעשות לך" ה' הפרו תורתך" (תהלים קיט, קכו).

לא ימצא בך מעביר בנו ובתו בַּאֲשׁ קִסָּם קִסָּמִים מְעוֹנָן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף. וְחָבֵר חָבֵר וְשָׂאֵל אוֹב וְיִדְעֵנִי (דברים יח, י-יא).

כתב הרמב"ם בספר המצוות (מצוה לה): "הזהירנו מהיות חובר, והוא שיאמרו מאמרים שיחשבו שיועילו לזה... ולשון ספרי 'וחובר חבר' אחד חובר את העקרב, כלומר מי שיאמר עליהם מאמרים ולא ינשכהו לפי מחשבתו, או יאמר על מקום נשיכתם כדי שינוח הכאב".

יש אנשים שמדמים בליבם שדיבור עם העקרב יכול להצילם מהכשתו, כביכול נהיים חברים של העקרב... זהו איסור דאורייתא של "חובר חבר".

לעילוי נשמת
סיגל בת פירחה ז"ל

גרמה למכשול, כיון שלא היתה לפי כוונתו של משה רבנו. לכן הביא עמו את משה רבנו, שיעיד שכל התקנות שתניקן היו על פי דעתו.

ה"משך חכמה" (דברים ל, ט) מפרש, ששמואל חשש שיעמוד לדין על בניו שלא הלכו בדרך ה'. ובספר "ערבי נחל" (דברים, שבת שובה, דרוש ב) כתב, ששמואל התיירא שמא ידונו אותו שוב כדי להעלותו למדרגה גבוהה יותר.

האשה העלתה באוב את שמואל. הלך שמואל והביא עמו את משה רבנו, כי חשש שמא ייתבע ויעמוד לדין, על כן רצה שמשה יעיד עליו שאין דבר בתורה שלא קיים.

ומדוע שמואל היה צריך לחשוש שיעמידוהו לדין, הרי הוא כבר הסתלק מן העולם ונידון בשמים, ומדוע ידונו אותו שוב?

שמואל חשש שמא השאיר תקנה לעם ישראל, אשר במשך השנים

רומח כנגד האויבים

רמ"ח מצוות עשה. זהו ה'רמח' שעמו מנצחים את המלחמה - "ויקח רמח בידו" (במדבר כה, ז).

לכן בלילה קוראים קריאת שמע על המיטה, שהיא כרומח כנגד המזיקים. ומוסיפים לומר את מזמור צ"א בתהילים - "ישב בסתר עֲלִיוֹן", המכונה "שיר של פגעים", שנאמר בו (צא, ז): "יפל מצִדֶּךָ אֱלֹהֵי וְרִבְבָה מִיְמִינֶךָ אֱלֹהֵי לֹא יִגָּשׁ" (שבועות טו ע"ב).

וַנִּגְשׁ הַפְּהֵן וְדָבָר אֶל הָעָם. וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֹבִים הַיּוֹם לְמִלְחָמָה עַל אֹיְבֵיכֶם אֵל יְרֵךְ לְבַבְכֶם (דברים כ, ב-ג).

מה ענין "שמע ישראל" לכאן?

"אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית - אי אתם נמסרין בידם" (סוטה מב ע"א).

בקריאת שמע יש רמ"ח מילים - כנגד

ממך אליך אברה

ימים ראש השנה... הקהל כולו היה פורץ בבכי איום ונורא - הוי הוי, ראש השנה קרב ובא!!!...

בדורות הקודמים ידעו להרגיש מהו חודש אלול והימים הנוראים. אוירת הפחד מיום הדין הגדול והנורא השפיעה אפילו על הילדים הקטנים. כשהיו עושים מעשי שובבות, הייתה יוצאת אמם לחצר, קוראת לילד בשמו, ומזכירה לו את התאריך. "מוישל'ה, אלול!!!", ומיד היה הילד מתנער, נכנס הביתה וחדל מכל מעשה שובבות.

מה מוטל עלינו לעשות מול הפחד מיום הדין?

החובה הראשונה היא, להתחזק בלימוד התורה וקיום המצוות שבין אדם לחברו ובין אדם למקום.

במקביל, עלינו להתחזק באמונה וביטחון ולתלות בה' מבטחנו, כפי שמורה לנו התורה בפסוקים שלפנינו:

אַל תִּירָאוּ וְאַל תַּחְפְּזוּ וְאַל תַּעֲרָצוּ מִפְּנֵיהֶם. כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵהָיָה עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אִיבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם (דברים כ, ג-ד).

נמצאים אנו בעיצומו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, שבו מכינים אנו את עצמנו לקראת יום הדין הגדול והנורא בראש השנה.

זכרוני שכשלמדתי בצעירותי בשיבת "תפארת ישראל" בחיפה, מורי ורבי ראש הישיבה רבי בן ציון ברזק זצ"ל היה מוסר שיחה מוסרית בשבת האחרונה של חודש אלול בסעודה שלישית. לאחר שהגיע זמן רבינו תם היו מכבים את האורות בחדר האוכל, וכל הרמיי"ם, האברכים והבחורים התאספו לשמוע את דבריו.

ראש הישיבה היה יושב ומתנדנד עם הסטנדר בחושך, ובשקט ששרר שם נשמע היטב קולו כשהוא אומר בניגון חרישי מילים ספורות בידיש "נאך דריי טעג ראש השנה" - עוד שלושה

"שקר דובר האיש", אמר המלך, "אין הוא בן אחותי כלל".

הבין האיש שכלתה אליו הרעה מעם המלך והחל להתחנן לפניו "אדוני המלך, טעיתי, אך לא הייתה לי ברירה אלא לתלות את תקוותי בכך שאני קרובך וכך יצילוני".

אמר לו המלך: "אם תלית את בטחונך בי, הרי משחררך לחיים טובים ולשלוש".

זהו שאמר דוד המלך לפני הקב"ה: רבונו של עולם, אנו תולים את קרבנותנו בך. הן אמת שלא מגיע לנו, אך אנו קרובים שלך, ולכן חוס ורחם עלינו. "אלוקי בך בטחתי" - אנחנו בוטחים בך יתברך, ולכן "אל אבושה אל יעלצו אויבי לי" - תשמור ותגן עלינו ותוציא לאור משפטנו לחיים טובים ולשלוש. ה"חפץ חיים" זצ"ל חיבר ספר מיוחד

"אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם. כי ה' אלקיכם ההלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם" - הקב"ה מוליך אותנו גם בימים הנוראים הללו, ואנו סמוכים ובטוחים שיוליך אותנו לחיים טובים ולשלוש.

על הפסוק בתהלים (כה, ב) "אלקי בך בטחתי אל אבושה" מובא במדרש משל למלך שגזר על עוצר בממלכה. מן השעה שבע בערב נאסר על כל איש להסתובב ברחוב. והנה עבר איש ברחוב, והשוטרים שהוצבו הבחינו בו מיד ועצרוהו. "עזבו אותי" - טען האיש להגנתו - "הרי בן אחותו של המלך אני".

שמעו השוטרים כך, הכניסוהו לניידת המשטרה והביאוהו לפני המלך, לברר את העניין.

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

שלא יבוש.

זהו הביטחון שיש לנו בימים הללו. אנו עומדים לפני בורא עולם דלי מעש, ואומרים לו: אין בנו מעשים, אך אנו זורקים את עצמנו אליך - ואז נזכה.

המיועד ליהודים הנלחמים בצבא, ובו חזק את אותם יהודים באמונה בה' יתברך. הוא כותב להם כי אפילו אדם שעבר עבירות, אם הוא בוטח בה' ואומר לו "אלוקי כך בטחתי" - אין בי מעשים אך אני בוטח בכך - מובטח לו

לומדי התורה - 'גלגלי' העגלה

הגדולה למכור את סחורתו. בדרך, התעייפו הסוסים, כרעו תחת הנטל ולא הצליחו למשוך את העגלה. החליט העגלון כי יש להקל על משא העגלה. הוא הורה לסוחר להסיר חלק מהסחורה ולהניחה בצד הדרך, ובדרך חזרה יטול את הסחורה.

אך למרות שהקל על המעמסה, הסוסים לא השתכנעו... העגלון הצליף בהם בשוט, אך ללא הועיל. בלית ברירה, הסיר מהעגלה עוד סחורה ועוד סחורה, אך ללא הועיל. עד שרוקן את העגלה לגמרי. אך הסוסים בשלהם, מסרבים להמשיך

פִּי ה' אֶלְקֵיכֶם הַהֲלֹךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אֲיִבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם (דברים כ.ד).

בשנים הראשונות לאחר קום המדינה, באו אנשי ביטחון ישראלים אל הרב מטשיבין זצ"ל וטענו באוזניו כי לנוכח האיום של מדינות ערב על מדינת ישראל, על הצבא להגדיל את מספר חייליו, ולשם כך מוכרחים לגייס את בני הישיבות.

אמר להם הגאון מטשיבין: "אמשול לכם משל. סוחר שכר עגלון עם עגלתו הרתומה לשני סוסים, העמים עליה סחורה ויצא לדרך אל העיר

בדרך, למרות העגלה הריקה.

חשב העגלון: מה אעשה, הרי רוקנתי את העגלה לגמרי? ואז עלתה במוחו המחשבה: הרי עדיין העגלה כבדה, שכן משני צידיה קבועים שני גלגלי ברזל כבדים. אסיר את הגלגלים מן העגלה, ואז יוכלו הסוסים להתקדם בקלות...

אמר לו הסוחר: "שוטה שבעולם, בעזרת שני הגלגלים יכולים הסוסים לדהור קדימה. ואם קשה לסוסים לשאת עגלה ריקה למרות שני הגלגלים שבצידיה, איך יגררו הסוסים עגלה בלי גלגלים?!"

"דעו לכם" - אמר הגאון מטשיבין לאנשי הביטחון - "העגלה של עם ישראל נוסעת קדימה על ידי ה'גלגלים' - אלו הם לומדי התורה. הם המנוע שנותן את הכח להניע את העגלה. הם שומרים ומגינים על עם ישראל מפני מבקשי נפשם. אם, חלילה, יתרוקנו בתי המדרש, משול הדבר

להסרת הגלגלים מהעגלה. וכאשר תהיה העגלה ללא גלגלים, איך יגררו אותה?"

הדרך לגבור על האויב אינה באמצעות כח גשמי, אלא בכח התורה והתפילה. "לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכַח פִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה'" (זכריה ד, ו).

כך היה בעם ישראל מאז ומעולם. כאשר סנחריב וחילותיו קמו על עם ישראל, מה עשה חזקיהו מלך יהודה? הוא לא תגבר את כוחות הצבא, אלא "נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר: כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו" (סנהדרין צד ע"ב). הוא אילץ את כל עם ישראל לעסוק בתורה, כדי שזכות התורה תגן עליהם.

ואכן - אומרת הגמרא - "בדקו מדין ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ, מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת, איש ואשה, שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה". ומה קרה? סנחריב וכל חילו מתו כלילה ההוא.

הקנאה התאווה והכבוד

מעשה באדם עני שהגיע מעיר רחוקה לאיזמיר שבטורקיה כדי לנסות את מזלו. באיזמיר היו אפשרויות עסקיות רבות, והוא קיווה שאולי ימצא עסק מוצלח שיכניס לו כסף וישנה את חייו. הוא החל לחזר על פתחי עשירים כדי שיעסיקו אותו, עבד בכל מיני עבודות מזדמנות, וחסך פרוטה לפרוטה. לצורך הוצאותיו השתמש בכסף שהצליח להרוויח בצמצום גדול, כדי שבבוא העת יוכל לשוב לביתו ולמשפחתו כשבידו עושר רב.

כשגדל הונו ביקש מקום מוגן להטמינו. חיפש ומצא יהודי שנראה לו הגון, וכבר העסיקו כמה וכמה פעמים. סיפר לו כי הוא מחפש מקום

פי ימצא חלל באדמה אשר ה' אלקיך נתן לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הקפוהו (דברים כא, א).

מעשה רצח מחייב חקירה ובדיקה כדי לעקור את הרע מקרבנו. קשה ומחריד לגלות, שלא פעם מאחורי מעשה נורא עומדים מניעים פעוטים כמו - קצת יותר כבוד, מעמד משופר יותר או מעט כסף. כדי למלא את תאוותיו מסוגל אדם, שאינו עובד על עצמו, לגנוב ואפילו לרצוח!

בספר "נחלת אבות" מובא סיפור המחריד את כל שומעיו עד מעמקי הנפש ומלמד לאלו תהומות עלול להגיע אדם שקנאה, תאוה וכבוד מובילות אותו בכל אשר יפנה -

אותו לבית דין באשמה כלשהי? אולי יכריחו להישבע על משהו ובאופן הזה יוכל להניח יד על רכושו?

משלא מצא דרך ותאוותו הוסיפה לבעור בו, קרא לאותו אדם לעת ערב למקום שמם, באמתלה שיבוא עמו לשדה כדי לאסוף עמו פירות תמורת תשלום.

האיש לא חשד במאומה והגיע. כשהיו שם לבדם היכה בראשו מכת מוות והרגו.

מה יעשה כעת עם הגופה? חיפש ומצא בור באותו שדה, טמן בו את ההרוג, כיסהו בעפר ושב לביתו מבלי לספר לאיש מאומה מכל אשר אירע. את ארגז הכסף רוקן לכיסיו, כשאפילו הוא עצמו נדהם מן הרכוש הרב שהפך בין לילה לשלו.

שמור כדי לשמור בו את ארגז הכסף שלו, והלה נתן לו בחפץ לב אישור להשתמש לצורך כך במחסנו הפרטי.

היהודי המשיך בעסקיו. בכל פעם שהתקבץ אצלו סכום גדול, פרט אותו למטבעות של זהב והכניסן לתוך הארגז.

כך עשה במשך כמה שנים.

יום אחד גברה סקרנותו של בעל הבית, והוא החליט להציץ בכספת של אותו יהודי ולראות כמה הצליח לחסוך. כשפתח את הארגז נדהם - מטבעות הזהב הרבות שהיו בו העידו כי האיש השיג סכום נכבד ביותר.

תאוות הממון בערה בלבו. הוא חש כי עליו למצוא דרך להעביר את הרכוש הגדול הזה לעצמו, ואימץ את מוחו בניסיון לעשות זאת. אולי יתבע

להצלחת

ניסים בן רבקה

רמזו למקומו החדש לא נמצא.

"אני חייב לבדוק עוד" - אמר הרב -
 "חלום שחוזר על עצמו פעמים כה
 רבות מחייב בדיקה מעמיקה", אולם
 גם כשחקר עדים לא מצא דבר.

באחד הימים עמד הרב ליד תלמוד
 תורה, קרא לאחד הילדים ואמר לו:
 "פסוק לי פסוקך". החל הילד לצטט
 את עניין הגורל שעשה יהושע, אשר
 נפל על עכן שמעל ולקח את האדרת
 ואת הכסף. הבין הרב כי מן השמיים
 רומזים לו שיעשה אותו סוג של גורל
 שעשה יהושע. העמיד אנשים, והגורל
 נפל על מקום מסוים. העמיד את
 אנשי המקום, ובגורל עלה אותו אדם
 שכספת העני היתה אצלו.

מיד קרא לו הרב וציווה עליו להודות
 במה שעשה. הלה התעלף במקום,
 וכשקם החל לספר את כל אשר אירע.

בינתיים נודע הדבר למושל הגוי של
 איזמיר, ומיד הורה כי כל כספו של
 אותו אדם יינתן לבני משפחת ההרוג,
 ואותו עצמו יהרגו באותו מקום שבו
 רצח.

לאותו אדם - אומר ה"נחלת אבות"
 - אומנם לא היו גואלי דם, כי בניו גרו
 במרחק של מאות קילומטרים בכפר
 נידח וכלל לא ידעו על מות אביהם,
 אולם נשמתו של ההרוג לא נחה ולא
 שקטה עד שתנקום את נקמת מותה!

לילה אחד חלם בנו שהוא רואה את
 אביו שנסע לפני שבע שנים למסחרו,
 והוא אומר לו: 'בני, מוכרח אתה ללכת
 לאיזמיר לנקום את דמי!'

קם הבן בבוקר ואמר: חלומות שווא
 ידברון... הרי אבא חי...

אך כשחזר החלום על עצמו במשך
 כמה שבועות הרגיש כי יש דברים בגו,
 ועליו לקיים את צווי אביו.

נסע לאיזמיר, ומאחר ולא ידע היכן
 להתחיל לחפש את אביו, ניגש לאחד
 מגדולי הרבנים, סיפר לו את דבר
 החלום וביקש אם יוכל לסייע לו
 בפתרונו.

החל הרב חוקר בכה ובכה, אולם איש
 לא ידע לספר מה אירע לאביו. חלק
 מהנשאלים הכירוהו וסברו שעבר
 לגור במקום אחר או חזר לביתו. כל

מי לנו עשיר כקורח, המיליארדר הגדול בעולם, שהיה פיקח והכל היה לו, ומה יצא ממנו בסופו של דבר? ותפתח האדמה את פיה ותבלע אותם ואת כספם ואת כל אשר להם. זוהי תכליתו של אדם אשר קנאה, תאוה וכבוד מניעים אותו!

משום כך מוטלת עלינו האחריות להישמר ולהיזהר, לעצור את עצמנו, לזכך את מידותינו ולהתרחק כמטחווים קשת מן הקנאה, התאוה, הכבוד וחמדת הממון.

צריך האדם לזכור כי יש דין ויש דיין. לא אחד ולא שניים חשבו שאף אחד לא ידע מה עשו, ולבסוף דאג הקב"ה לפרסם את מעשיהם, וכולם הבינו למפרע איך גרמו להם נזק, וכיצד שמרו על פרצוף תמים ובסתר רקמו תכניות מאחורי גבם.

מעשה נורא זה מלמדנו עד היכן יכולות להוביל קנאה, תאוה וכבוד. הן עלולות להוציא את האדם מן העולם לגמרי, כפשוטם של דברים.

סליחות בישיבת "אור החיים"
עצמד בלתי נשכח!

סליחות בשידור חי

02-6400000 « שלוחה 9

077-270-5-270 « שלוחה 1

orhachaim.co.il

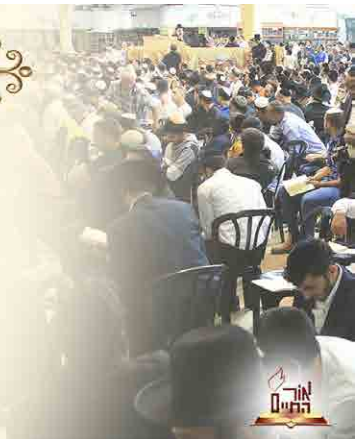
"מוסדות אור החיים"

כל לילה

החל

מהשעה

24:00

אם אין אני לי מי לי

יפלו ובשטיפה קלה עם סבון תחזור למראה הלבן והמבריק.

במהלך שנות הגלות, התמלא עם ישראל כולו בעפר עבירותיו והקב"ה מבקש מאיתנו שנתנער בכוחות עצמנו, הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוּמִי, לְבָשִׁי בְּגָדֵי תִפְאָרְתְּךָ עִמִּי, תתנערו, עד מתי תישארו בעפרוריות ובגשמיות של העולם?! תתעלו מעל עצמכם, לְפָנַי ה' תִּטְהָרוּ, ואז נזכה לברכת ה' - "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם" (יחזקאל לו, כה).

אם אתם תעשו זאת תוכלו להתנקות בקלות, אך אם לא תעשו זאת בעצמכם ותחכו שינקו אתכם - התהליך יהיה קשה וכואב מאוד.

הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוּמִי (ישעיהו נב, ב).

הנביא קורא לעם ישראל להתנער ממשא העבירות שעל גביו, שאם לא כן, יצטרך הקב"ה לנקות מהם את המשא הזה, וזה עלול להיות קשה.

הזוהר הקדוש מביא על כך משל, לתרנגולת לבנה הנכנסת לתוך העפר, ונעשית מזהמת ומלאה לחלוטין בעפר, קיסמים ואבנים.

אם יבוא בעליה לנקות אותה ולהוציא בעזרת מסרקים את כל הקיסמים והאבנים - תהיה כולה פֶּצַע וְחַפְזָרָה וּמְפָה טְרָיָה. כל גופה יהיה חבול ופצוע, וספק אם תוכל להמשיך לחיות. אולם אם התרנגולת תנער את עצמה, כל העפר הקיסמים והאבנים

כיצד להתגבר על היצר הרע

האדם צריך להפעיל את המחשבה ושיקול הדעת בטרם עושה את המעשה - "סוף מעשה במחשבה תחילה". אך יש בני אדם שעושים חיץ בין הלב למוח, הם הולכים אחר תאוות ליבם ואינם מפעילים את המחשבה והדעת.

כשאדם הולך אחר תאוות ליבו, הוא נשלט בידי יצרו ומאבד את שכלו. הוא כסומא שאינו רואה את ההשלכות והתוצאות של מעשיו. ואומרים חז"ל (נדרים כב ע"ב): "כל הכועס - אפילו שכנינה אינה חשובה כנגדו".

מי שיוצא למלחמה - עליו להיות ירא חטא, כי הוא נזקק לסיעתא דשמיא להתגבר על אויבו. ומי שמסיח דעתו ומפריד בין תפילין של יד לתפילין של ראש, היינו שמוחו מופרד מהלב - הוא נשלט ביד יצרו ובא לידי חטא, על כן אינו יכול ללחום במלחמה.

ואיזו מלחמה? - זו מלחמת היצר, וכמו שדרשו על הפסוק "פִּי תִצָּא

מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֶּבֶב יִלְךָ וַיָּשֶׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמָּס אֶת לִבָּב אַחֲיוּ כְּלָבָבו (דברים כ, ח).

מיהו "הירא ורך הלבב"? אומרים חז"ל: "זהו המתירא מן העבירות שבידו" (סוטה מד ע"א).

ומוסיפה הגמרא (שם מד ע"ב): "שח בין תפילה לתפילה - עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה". אם הוא מסיח דעתו ומדבר בין הנחת תפילין של יד לתפילין של ראש - אינו ראוי להימנות על עורכי המלחמה.

מה ראו לציין דווקא עבירה זו?

תפילין של יד הן כנגד הלב, שהוא משכן התאוות והרגשות; תפילין של ראש הן נגד המוח, שהוא משכן המחשבה והדעת. וזהו השורש הפנימי של מצות הנחת תפילין של יד - לשעבד את התאוות שמשכנן בלב, ותפילין של ראש - לשעבד את המחשבה שמשכנה במוח.

שהמוח ישלוט בו.

לְמַלְחָמָה עַל אֵיבֵיךָ" (דברים כא, י) - לא דיברה תורה אלא כנגד יצרו הרע של האדם, שהוא האויב הגדול ביותר שלו.

נאמר (דברים יז, ו): "עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אֹזְרָא וְעַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יִוָּמַת הַמֵּת לֹא יִוָּמַת עַל פִּי עֵד אֶחָד". אם די בשני עדים, מדוע הוסיף "או שלושה עדים"?

יצר הרע מפתה את האדם בתחבולות ובדרכי עורמה. הוא מושך את האדם ללכת אחר תאוות ליבו ומפילו לבאר שחת. הדרך היחידה להתמודד כנגד היצר היא לא ללכת שבי אחר תאוות הלב אלא לפעול מתוך מחשבה ושיקול הדעת. דהיינו, להסיר את החיץ שבין הלב והמוח, לקשור ולחבר את הלב אל המוח.

"על פי שנים עדים... יומת המת". מיהו זה שצריך להמיתו? זה היצר הרע. כדי להמית את היצר הרע יש צורך בשני עדים. לכל יהודי יש בכל יום שני עדים המעידים על הברית והקשר של עם ישראל עם בורא עולם - מילה ותפילין. ועל ידי שני עדים אלו - אפשר לגבור על היצר ולהמיתו. ומוסיף הכתוב: "או שלשה עדים".

זהו שאומר הכתוב (איכה ג, מא): "נִשְׂאָא לְבַבְנוּ אֶל כְּפַיִם אֶל אֵ-ל בְּשָׁמַיִם" - קח את הלב ותרומם אותו אל המוח,

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי **ימי המישי**
שיעור מוסר ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מזמור לְדָוִד, על מילה שניתנה בשמיני".

אולם אומרת התורה: "לא יומת על פי יד אֶחָד". לא די בעד אחד כדי להמית את היצר, צריך לפחות שני עדים. ביום חול יש באדם עד נוסף מלבד ברית המילה - תפילין. ומה יהיה ביום שבת שאין בו הנחת תפילין? - עצם השבת מעידה בו. נמצא שגם בשבת יש שני עדים להציל את האדם מיצרו - מילה ושבת.

לכן צריך להיזהר בשלושת העדים הללו ולשמור על קדושתן, כדי שעל ידן נתגבר על כוחו של היצר הרע.

מלבד מילה ותפילין, יש עד שלישי: שבת קודש. על ידי שלושה אלו - מילה, תפילין ושבת - אפשר לגבור על יצר הרע ולהמיתו.

מכל שלושת העדים הללו, עד אחד הוא תמידי - מילה. ברית קודש חתומה בגוף האדם ולא סרה ממנו, וכך דרשו חז"ל (מנחות מג ע"ב): "בשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר: אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה. וכיון שזוכר במילה שבבשרו נתיישרה דעתו. לאחר שיצא, אמר עליה שירה, שנאמר (תהלים יב, א) 'לְמַנְיַחַם עַל הַשְּׂמִינִית

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת:
ר' דוד בן איזה י"ל, מרים בת זרהה י"ל,
מזל בת מרים י"ל, אליעזר בן רגינה י"ל, ר' יהודה בן עישה י"ל,
רחל רוחאם (ללה) בת נרקיס י"ל, תמר בת רגינה י"ל,
רחל בת נגימה כוכבה י"ל, לאה בת פנינה י"ל, אילן בן מוזל י"ל,
מרדכי צבי בן רגינה י"ל, ר' יגאל בן מלכה י"ל, יעקב בן ברטה י"ל,
יהונתן בן מרים י"ל, יוסף בן ציונה י"ל, ר' יצחק בן נעימה י"ל ת.נ.צ.ב.ה.